

Το Εργαλείο No 4

Έντυπη προσπάθεια έκφρασης και πράξης

www.vrahokipos.net/ergaleio

Τι είναι το Εργαλείο;

Η γη μας μαθαίνει πιο πολλά απ' όσο όλα μαζί τα βιβλία. Γιατί μας αντιστέκεται. Ο άνθρωπος ανακαλύπτει τον εαυτό του όταν αναμετριέται με αυτό που αντιστέκεται. Μα για να το ζυγώσει χρειάζεται κάποιο εργαλείο. Του χρειάζεται μία διχάλα ή ένα αλέτρι.

Ο χωριάτης με τον μόχθο του ξεριζώνει λίγο λίγο κάποια μυστικά απ' τη φύση και γίνεται παγκόσμια η αλήθεια που ξεσκλαβώνει. Έτσι και το αεροπλάνο, το εργαλείο αυτό των αιθέρων, ανακατώνει τον άνθρωπο με όλα τα προβλήματα που υπήρχαν από παλιά στη ζωή...

Εισαγωγή
από το
βιβλίο

Η γη των
ανθρώπων

του
Αντουάν
Ντε Σαιντ
Εξυπερύ

Editorial

Παλιότερα μία εφημερίδα τοίχου μπορεί να ήταν αρκετή για να κυκλοφορήσει ένα μήνυμα μεταξύ εκατοντάδων ανθρώπων. Σήμερα χρειάζονται εκατοντάδες χαρτιά, κείμενα, αφίσες, τρικάκια για να μπορείς να κάνεις την υπόθεση ότι το περιεχόμενο ενός μηνύματος έγινε κατανοητό τουλάχιστον από ένα άτομο. Επιπλέον είναι τόσα τα έντυπα που κυκλοφορούν ανάμεσά μας ώστε είναι δύσκολο να βρεις κόσμο που να δώσει βάση σε δύο κουβέντες. Αυτό αντανακλάται και στα ίδια τα έντυπα που ακόμα κι αν προσπαθούν να το αποφύγουν είναι "κάπως".

Πολλές φορές σε αυτά που γράφουμε λείπει κάτι από τη ζωή. Αυτό που λείπει από το γραπτό λόγο που ερχόμαστε σε επαφή (κείμενα, μπροσούρες, αναλύσεις, περιοδικά, εφημερίδες) είναι μία άλλη αισθητική της επικοινωνίας. Μία αισθητική που από μόνη της θα λέει πράγματα και η οποία δεν μπορεί παρά να έχει να κάνει με συναισθήματα, ένοτικτα και ορμές που αδυνατούν να παρουσιαστούν, με ιδέες και γενικότερα με μία αίσθηση κίνησης ή μάλλον καλύτερα αναχώρησης. Με τον όρο "αισθητική της επικοινωνίας" επιχειρείται να οπτικοποιηθεί ο Λόγος, να μεταφερθεί στις τρεις διαστάσεις, να αποκτήσει χρώμα, ήχο, μορφή. Αυτή η αμεσότητα, που σου τρυπάει το κόκαλο είναι σίγουρα ένα από τα συστατικά τις επικοινωνίας, αυτής της άλλης αισθητικής. Ο Schiller υποστήριζε ότι, για να λύσει κανένας το πολιτικό πρόβλημα "πρέπει να περάσει μέσα από το αισθητικό, αφού εκείνη που οδηγεί στην ελευθερία είναι η ομορφιά". Κρίνεται δύσκολο να περιγραφτεί περισσότερο τι σημαίνει αυτό. Γεγονός είναι όμως ότι έχει μία δόση αλήθειας και όταν η διαδικασία αυτή γίνεται βίωμα καταλαβαίνουμε ότι, με όλες τις αδυναμίες που μπορεί να έχει, αυτό είναι αρκετό.

Το Εργαλείο δεν θα ήθελε να κριθεί από το βαθμό καινοτομίας του περιεχομένου του αφού αυτός δεν είναι ο στόχος του. Είναι περισσότερο μία χειρονομία. Προέκυψε σε κάποια φάση ως ένα φυλλαδιάκι μεταξύ φίλων και από τότε ανοίγει κάπως. Επιδιώκει να αποτελέσει στοιχείο μίας συζήτησης που υπάρχει ανάμεσά μας αλλά δεν λέει να ξεκινήσει.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟ (...παντού συμβαίνει το ίδιο)

Μιλώντας με διάφορους νέους σε ολόκληρο τον κόσμο σχετικά με το στρατό μπορεί να παρατηρήσει κανείς ότι παντού συμβαίνει το ίδιο. Ό στρατός πρώτα από όλα αποτελεί μία υποχρέωση η οποία λειτουργεί ως προϋπόθεση για να συνεχίσει κανείς την ζωή του. Να μπορεί να ταξιδέψει, να βρει δουλειά, να μην έχει προβλήματα με την αστυνομία. Είναι κάτι σαν το διαβατήριο για μία ζωή με τα προφανή δικαιώματα. Ο στρατός είναι ένας θεσμός που, σε ολόκληρο τον κόσμο, το πρώτο πράγμα που κάνει είναι να κρατάει τους πολίτες ενός κράτους ομήρους.

Είναι πολύ δύσκολο να γνωρίσεις τους ανθρώπους αυτούς που με τη θέλησή τους στηρίζουν αυτό το θεσμό. Αυτό που υπάρχει και είναι πραγματικά λυπηρό είναι οι άνθρωποι που δεν έχουν φύγει ποτέ από τα μέρη τους, που έχουν εμποτιστεί με μερικά στάνταρ κοινωνικά κατασκευάσματα του στυλ "θα προστατέψω την πατρίδα", "θα ζήσω μία διαφορετική εμπειρία", "θα είναι ωραία όταν θα φεύγω και θα με αποχαιρετούν οι φίλοι μου"... και δεν ξέρω εγώ τι άλλο. Αυτά, όσο τραγελαφικά και αν ακούγονται είναι μία πραγματικότητα με την οποία μπορεί εύκολα να έρθει κανείς σε επαφή αν πάει μία βόλτα από τον σταθμό των τρένων για να δει τι γίνεται όταν αναχωρούν οι καινούριες σειρές.

Το παραπάνω όμως δεν είναι απαραίτητα ο κανόνας. Ο κανόνας είναι ο κόσμος που το βλέπει ως αναγκαίο κακό με μία μεγάλη δόση ανοχής, είναι κάτι που μένει σαν συνήθεια σε μία ζωή όπου σε σχολεία, πανεπιστήμια, δουλειές υπομένουμε τις καταστάσεις μέχρι "να τελειώνουμε και με αυτό" αφήνοντας να μας κλέβουν κι άλλο χρόνο από τις ζωές μας.

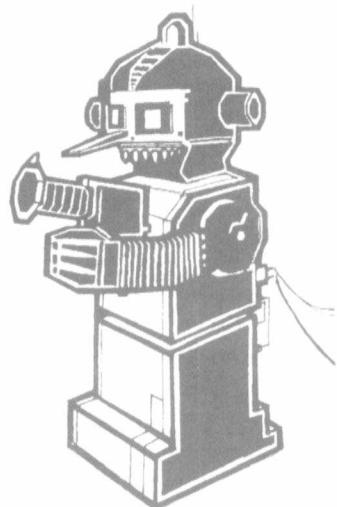
Ο στρατός είναι ένας θεσμός που αλλάζει. Αφήνει πίσω το μοντέλο του μαζικού κληρωτού σώματος, με μία πορεία προς το ευέλικτο μισθοφορικό στράτευμα. Μετατρέπεται σε μία δύναμη που θα είναι πιο επιθετική, στοχεύοντας σε επεμβάσεις εκτός των συνόρων, απαλλαγμένη από μειονεκτήματα του παρελθόντος όπως, η όχι και τόσο ετοιμοπόλεμη φιγούρα του κληρωτού και πιο εξειδικευμένη, αφού στηρίζεται σε όπλα υψηλής τεχνολογίας.

Στην εποχή μας ο πόλεμος είναι διαφορετικός. Πόλεμος είναι και η διαδικασία της ειρήνης που στηρίζει την πολεμική μηχανή. Ο στρατός σήμερα τείνει να θυμίζει περισσότερο αστυνομία και η αστυνομία περισσότερο στρατό. Σώματα όπως οι συνοριοφύλακες και οι ειδικοί φρουροί έχουν έντονη παρουσία στους δημόσιους χώρους των πόλεων. Επίσης εισάγονται από το εξωτερικό καινούργιοι αστυνομικοί θεσμοί με πολιτικά χαρακτηριστικά όπως ο αστυνομικός της γειτονιάς, η δημοτική αστυνομία, τα προγράμματα εθελοντικής φύλαξης.

Η παρουσία πολυμβόλων στις πλατείες πρώτα από όλα συμβολίζει την εμπλοκή του στρατιωτικού με το αστυνομικό και το κοινωνικό.

Ένα άλλο σημείο είναι ότι από το τέλος του ψυχρού πολέμου και μετά, ο στρατιωτικός τομέας στηρίζεται όλο και περισσότερο σε ιδιωτικούς στρατούς (Private Military Firms) που αναλαμβάνουν διαφόρων ειδών υπηρεσίες από μισθοφόρους μέχρι γενική ασφάλεια, συντήρηση και στρατιωτικό σχεδιασμό. Τέτοιες εταιρείες παίζουν σημαντικό ρόλο σε συρράξεις σε ολόκληρο τον κόσμο. Στις μέρες μας τα θέματα εθνικής ασφάλειας αφήνονται πλέον όλο και περισσότερο σε ιδιώτες πράγμα που παλιότερα θα θεωρούνταν αδιανότητο.

Αυτές οι αλλαγές έχουν αφήσει πολύ πίσω τους παραδοσιακούς τρόπους άρνησης του στρατού οι οποίοι φαίνονται να είναι ανεπίκαιροι. Η ολική άρνηση στράτευσης αποτελεί μία επιλογή που αν και είναι ιδεολογικά καθαρή, με δημόσιο και κοινωνικό χαρακτήρα δεν είχε ποτέ αποκτήσει στην Ελλάδα μία κινηματική υποδομή που να την στηρίζει. Σαν να είναι μία ιδέα άλλης εποχής. Από την άλλη μεριά η αντίρρηση συνείδησης θυμίζει κάτι από δεκαετία του 60. Η επιλογή αυτή έχει συνδεθεί με την εκπόνηση εθελοντικής θητείας ή οποία, αν και έχει νομιμοποιηθεί κοινωνικά κάπως, σε αναγκάζει να πληρώσεις τα αντιμιλαριστικά σου πιστεύω με επιπλέον χρόνο από την ζωή σου, λες και τους τον χρωστάμε κι από πριν.

Η επιλογή του τρελόχαρτου (Ι5) αποτελεί τη συνηθέστερη μέθοδο αποφυγή της στρατιωτικής θητείας σήμερα στην Ελλάδα αφού χιλιάδες άνθρωποι, με πολύ διαφορετικά κίνητρα ο ένας από τον άλλον έχουν περάσει από αυτή την διαδικασία. Η συγκεκριμένη πρακτική έχει λάβει τόσο μεγάλες διαστάσεις ώστε, παρά τα ατομικιστικά της στοιχεία, αναμφίβολα εκφράζει μία διογκούμενη άρνηση του στρατού που υπάρχει διάχυτη στην κοινωνία αλλά δεν γίνεται δημόσια. Το Ι5 χαρακτηρίζεται από μία αυξανόμενη έλλειψη επιπτώσεων αφού αποτελεί απόρρητο προσωπικό δεδομένο που δεν μπορεί να ελεγχθεί από καμία υπηρεσία συμπεριλαμβάνοντας τις περιπτώσεις των προσλήψεων από το δημόσιο. Τέτοιου είδους πληροφορίες πρέπει να βγαίνουν ευρύτερα προς τα έξω έτσι ώστε το Ι5, πέρα από το χαρακτηριστικό της προσωπικής καβάντζας, να μπορεί να υιοθετηθεί από περισσότερο κόσμο.

Θεωρείται ότι οι λόγοι για τους οποίους κάποιος θα επέλεγε να αποφύγει το στρατό είναι αυτονότοι. Δεν χρειάζεται για κανένα λόγο να βλέπουμε τους δικούς μας ανθρώπους να πλησιάζουν τα όρια του παραλογισμού. Έχουμε ένα ολόκληρο κόσμο να δούμε και πολλούς φίλους για να φροντίσουμε. Ε ναι λοιπόν, ολική άρνηση, ανυποταξία, αντίρρηση συνείδησης, Ι5... κάτι τέλος πάντων!

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ (σκέψεις που γίνονται μέσα στα λεωφορεία)

χρόνος

Όλοι και όλες περιμένουν κάτι να συμβεί. Συνήθως οι επιθυμίες αποτυπώνονται με το γραπτό λόγο σε ημερολόγια, σημειωματάρια και πολλά άλλα. Εκεί στα κρυφά μεταφέρονται αδιαπέρατες σκέψεις, ο καθένας βρίσκει τρόπους για να περνάει μηνύματα προς τον εαυτό του κάτω από τα τείχη. Η ζωή που δεν βγαίνει από το κλουβί, η ηρεμία που γίνεται βάλτος, η ανησυχία που γίνεται κόμπος, ερωτήματα που δεν τίθενται...

Ο κόσμος είναι σαν ένα νόμισμα με δύο όψεις. Ό,τι είναι για την Ανατολή το Ισλάμ είναι για την Δύση τη καταναλωτική κοινωνία. Στις χώρες της Ανατολής η θρησκεία του Ισλάμ εισχωρεί σε όλους τους τομείς της ζωής και είναι βαθιά ρίζωμένη στις συνεδήσεις των ανθρώπων. Ακόμα και ο πιο νέος και συνειδητοποιημένος κόσμος που σκέφτεται και αμφισβήτει έχει στο πίσω μέρος του κεφαλιού του ένα φόβο που παραμένει από μία μακρόχρονη διαδικασία χειραγώγησης και πλύσης εγκεφάλου.

χώρος

...οπτικές

που δεν θα δούμε ποτέ. Περιμένεις να ακούσεις κάτι για αυτό το κάτι; Σχέσεις που καταναλώνουν dvd, ένας ολόκληρος κόσμος μένει ανεξερεύνητος στα πάρτυ που γίνονται τα ίδια και τα ίδια, στις οικογένειες που μεταφέρουν τα ίδια σκατά στο πίσω μέρος του κεφαλιού των παιδιών, στους έφηβους που βγαίνουν λίγο προς τα έξω δημιουργώντας μία αίσθηση ότι ο συμβιβασμός είναι μεγαλύτερος από ποτέ άλλοτε.

Το ίδιο

συμβαίνει στη δύση. Η καταναλωτική κοινωνία αποτελεί με ανάλογο τρόπο ένα ανορθολογικό σύστημα που καθορίζει ένα συγκεκριμένο τρόπο ζωής (με κάποια εναλλακτικά στοιχεία είναι η αλήθεια), δημιουργεί έναν κόσμο που δεν χωράει τίποτα άλλο. Για τα παιδιά που μεγαλώνουν σήμερα, οι καλύτεροι τρόποι να περάσει κανείς τον ελεύθερό του χρόνο είναι μία βόλτα σε ένα εμπορικό κέντρο - τέτοιες εικόνες και ρόλοι γίνονται μοντέλα ζωής σε ένα μεταφυσικό σύστημα που στερείται περιεχομένου.

άτομο & συλλογικότητα

Η αμοιβαιότητα και η αλληλοβοήθεια είναι αξίες που έχουν τόσο μεγάλη ιστορία (αλλά και τόσο άγνωστη) όσο η ιστορία του ανθρώπου. Αν παρατηρήσουμε την παρουσία τους στην καθημερινή ζωή των σύγχρονων κοινωνιών δεν μπορούμε παρά να συμφωνήσουμε ότι κάτω από την πραγματικότητα της αλλοτρίωσης και του πολέμου στην οποία ζούμε υπάρχει μία μέθοδος ζωής και κοινωνικής οργάνωσης η οποία είναι, ακόμα και σήμερα, μία λειτουργική αρχή μέσα στην κοινωνία.

Η αμοιβαιότητα και η αλληλοβοήθεια επιβιώνουν μέσα στις πιο απάνθρωπες συνθήκες και αποτελούν την εκ του αντιθέτου απόδειξη της συνύπαρξης του καλού και του κακού, ότι μέσα στην ιστορία των αυτοκρατοριών υπάρχει μία άλλη ιστορία που μένει να την ανακαλύψουμε.

Εδώ κολλάει και η φράση του Κούντερα ότι “ο αγώνας του ανθρώπου ενάντια στην εξουσία είναι ο αγώνας της Μνήμης ενάντια στην Λήθη” ★

Σύμφωνα

με την ελληνική μυθολογία η Λήθη είναι ένας από τους πέντε ποταμούς που χωρίζει τον κόσμο των ζωντανών από τους νεκρούς. Οι ψυχές των νεκρών πήγουν από τον νέρο της Λήθης για να ξεχάσουν την προηγούμενη ζωή τους αφού έχουν επιλέξει την επόμενη.

Είναι απίστευτο πώς μικρά πράγματα αρκούν για να μετατρέψουν απλές πράξεις όπως το φαγητό, τη φιλοξενία, το χάρισμα ενός ασήμαντου αντικειμένου, ένα χαμόγελο σε μαγικές στιγμές.

Είναι απίστευτο

πώς μικρά πράγματα αρκούν για να μετατρέψουν απλές πράξεις όπως το φαγητό, την φιλοξενία, το χάρισμα ενός ασήμαντου αντικειμένου, ένα χαμόγελο σε μαγικές στιγμές.

Μερικές

φορές δημιουργείται η αίσθηση ότι ο κόσμος είναι σαν μία χημική αντίδραση. Σε αυτή την αλλαγή μπορούμε να γίνουμε οι δείκτες, οι καταλύτες του χρόνου μέσα στο χρόνο, να κάνουμε ορατό το γεγονός ότι η εξέλιξη ήταν πάντα μία βίαιη διαδικασία, η οποία ταρακουνάει τους ανθρώπους, τους μπερδεύει και αφήνει ανοιχτές μία σειρά από επιλογές. Η ύπαρξη αυτών των επιλογών είναι η ουσία της ελευθερίας.

Ο ΚΙΘΑΡΙΣΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΑΣ (μία προσπάθεια σκιαγράφησης ρόλων)

Ένα πράγμα ενώνει όλο τον κόσμο. Ακόμα και στην Ισλαμική Δημοκρατία (!) του Ιράν, την χώρα όπου το να παίζεις μουσική στο δρόμο με κάποια υποψία κίνησης τιμωρείται από τον νόμο, μία βόλτα στα γρασίδια κοντά σε ένα ποτάμι αρκεί για να συναντήσεις μία από τις τόσο γνωστές εικόνες. Μία παρέα που συσπειρώνεται γύρω από ένα άτομο. Είναι ο κιθαρίστας της παρέας!

Η φιγούρα του κιθαρίστα, θολή και απομονωμένη στην ματαιότητα της βραδιάς παρουσιάζει πάντα μερικά κοινά χαρακτηριστικά: η αγωνία να ξέρεις το κομμάτι που ζητάνε, η διαδικασία της έκθεσης σε πολύ κόσμο, τα λάθη στην κρίσιμη στιγμή, η προσκόλληση στο μουσικό όργανο που δίνει έναν εξέχοντα ρόλο στον φέροντα (ο οποίος όμως πολλές φορές αντί να εκμεταλλευτεί αυτό του το συγκριτικό πλεονέκτημα καταλήγει στο τέλος της βραδιάς μόνος με την κιθάρα του).

Ο ρόλος του κιθαρίστα της παρέας είναι να διασκεδάσει του υπόλοιπους, να πιάσει τον σφυγμό της παρέας, να εναλλάξει κατάλληλα το ρεπερτόριο, πολλές φορές καλείται να επαναλάβει ξανά και ξανά τα ίδια και τα ίδια, να δεχτεί τις φιλοφρονήσεις, τα μπράβο της παρέας αλλά και τα παράπονα. Η ενσωμάτωση αυτού του ρόλου, η ταύτιση μαζί του μπορεί να κάνει το άτομο αυτάρεσκο αλλά και ευαίσθητο, αυταρχικό μέσα στο ναρκισσισμό του αλλά και δεκτικό στην διαφορετικότητα, ρομαντικό αλλά και οργισμένο, σοβαρό αλλά και παιχνιδιάρικο.

Από την άλλη μερικά άτομα σολάρουν και χωρίς κιθάρα. Υπάρχουν παρέες που έχουν ένα ψυχαγωγητή, ένα που τον κοροϊδεύει, δύο που σιγοντάρουν, τρεις που γελάνε, τέσσερις που κοιτάνε (και μία που κοιμάται). Το παραπάνω παράδειγμα προεκτείνεται σε όλες τις πτυχές τις ζωής: στις παρέες, στις συλλογικές ασχολίες, στη διασκέδαση, στις ερωτικές σχέσεις, στην εργασία, γενικότερα όπου υπάρχει τριβή μεταξύ των ανθρώπων. Περιλαμβάνει μία περίπλοκη διαδικασία εξισορρόπησης, από τη μία του ρόλου που αποδίδει το σύνολο στο άτομο και από την άλλη στην ταυτότητα και την ιδιοσυγκρασία που κουβαλάει ο καθένας μας. Σε μία τέτοια πραγματικότητα δεν υπάρχει η "καλή" ή "κακή" ανθρώπινη φύση που φτιάχνει τον κόσμο έτσι όπως είναι.

Οι ρόλοι του σιωπηλού, του ομιλητικού, του αστείου, του θλιψμένου, του οργισμένου δεν είναι τίποτα άλλο από διαφορετικά πρίσματα μέσα από τα οποία βλέπουμε τον εαυτό μας και την πραγματικότητα. Πώς αλλιώς θα γίνουμε περισσότερα αν δεν μπούμε στις διαφορετικές ψυχικές καταστάσεις στις οποίες συνυπάρχουμε; Πώς μπορεί κανείς να είναι ανθρώπινος αν δεν κινείται μέσα σε αυτά; Πώς μπορεί κάποιος να γίνει ένα με την οργή αν δεν έχει γίνει ένα με την χαρά; Το κλειδί βρίσκεται στο να προσπαθούμε να δημιουργήσουμε, ατομικά και συλλογικά, τις συνθήκες αυτές ώστε το άτομο να μπορέσει να κινηθεί σε ρόλους και εκφράσεις συναισθημάτων που είναι απωθημένες, ωθούμενος παράλληλα να βγάλει τον πληρέστερό του εαυτό.

Τώρα πώς κολλάνε αυτά σε ένα κείμενο ούτε εγώ το έχω καταλάβει.

ΕΝΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙ (εντυπώσεις από ένα ταξίδι προς τα ανατολικά)

Τα πιο ωραία παραμύθια είναι αυτά που προκύπτουν από κάποιο μύθο. Έτσι και εγώ άκουσα μία ιστορία για το ρόδο του Ισφαχάν η οποία μου σφηνώθηκε στο μυαλό. Το πρόβλημα ήταν ότι δεν μπορούσα με τίποτα να θυμηθώ τι έλεγε αυτή η ιστορία, την είχα ξεχάσει εντελώς και μου είχε μείνει μόνο μία έντονη εντύπωση. Ρώτησα διάφορο κόσμο. Μία βοτανολόγος είπε ότι μπορεί να πρόκειται

για το τριαντάφυλλο του Μωάμεθ που βγαίνει κάθε δύο μήνες την άνοιξη σε ένα κήπο στο νότιο Ιράν. Μία μαγείρισσα μου είπε ότι πρόκειται για ένα σπάνιο μπαχαρικό ενώ ένας φοιτητής είπε ότι είναι ένα είδος σχεδίου χαρακτηριστικό της αρχιτεκτονικής του Ισλάμ. Όμως τίποτα από αυτά δεν έφτανε τις προσδοκίες μου.

Δρόμο παίρνω δρόμο αφήνω και φτάνοντας στο Ισφαχάν πρόσεξα ότι ήταν γεμάτο από ανθρώπους που κάτι ψάχνανε. Πήγαιναν στην πλατεία και ρωτούσαν όποιον ξένο έβλεπαν για διάφορα πράγματα που έχουν να κάνουν με τον έξω κόσμο. Στην πραγματικότητα ήταν κάτι σαν φυλακισμένοι, γνώριζαν τουρίστες όπως εγώ για να ταξιδέψουν μακριά από την πόλη τους.

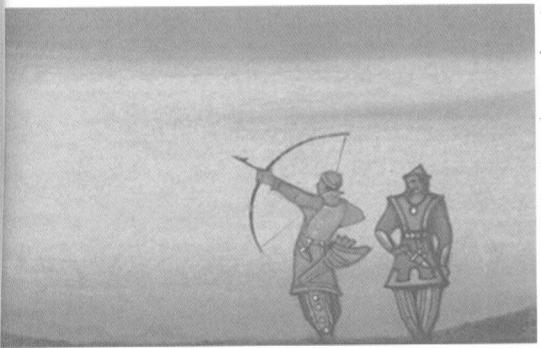
Για το ρόδο του Ισφαχάν πάντως δεν ήξεραν τίποτα. Φαντάστηκα ότι τελικά θα ήταν ένα ψέμα, μία ψευδαίσθηση, κάτι ασήμαντο δηλαδή που άκουσα κάπου. Κάποια στιγμή όμως με πλησίασε ένας τύπος από αυτούς που έχεις την αίσθηση ότι σίγουρα θα σου πουν κάποια κοινοτυπία ή χαζομάρα. Με ρώτησε από πού είμαι και όταν του είπα ότι είμαι από την Ελλάδα μου είπε πολλές φορές πόσο πολύ του αρέσει η μυθολογία και ιδιαίτερα ο μύθος του Προμηθέα.

Μου εξήγησε ότι του αρέσει πολύ αυτή η ιστορία γιατί ενσαρκώνει την επιθυμία του ατόμου να θέλει να γίνει το ίδιο η μία ουσία του κόσμου, πράγμα το οποίο το οδηγεί στο να διαπράττει ιεροσυλία και να υποφέρει. Η δύναμη που απελευθερώνει τον Προμηθέα από τα δεσμά του αποτελεί τη χαρούμενη ελπίδα ότι ο άνθρωπος μπορεί να απαλλαγεί από την επιβαλλόμενη οδύνη μέσα από την επίτευξη μίας επανακεκτημένης ενότητας. Με ρώτησε αν ήξερα τι απέγινε τελικά ο φορέας αυτής της δύναμης. Του μίλησα τότε για το τέλος του Ήρακλή.

Ο Ήρακλής έπρεπε να περάσει από τον ποταμό Εύηνο μαζί με την γυναίκα του την Δηιάνειρα. Στον ποταμό Εύηνο όμως είχε καταφύγει ο Κένταυρος Νέσσος μετά από την εξόντωση των υπόλοιπων Κενταύρων από τον Ήρακλή. Ο Νέσσος εκτελούσε χρέη πορθμέα του ποταμού, δηλαδή περνούσε απέναντι όποιον ήθελε να διαβεί το ποτάμι. Ο Ήρακλής πέρασε μόνος του το ποτάμι όμως τη Δηιάνειρα την πήρε στη ράχη του ο Νέσσος. Μόλις τελείωσε το έργο του προσπάθησε να την κλέψει, οι δυνατές φωνές της κινητοποίησαν τον Ήρακλή, ο οποίος με μια σαϊτιά έκοψε το νήμα της ζωής του Νέσσου.

Πεθαίνοντας ο Νέσσος συμβούλεψε τη Δηιάνειρα να αναμίξει το σπέρμα του με το αίμα που έρεε από την πληγή του για να φτιάξει ένα φίλτρο που θα έδενε τον Ήρακλή για πάντα κοντά της.

Όταν ο Ηρακλής φόρεσε το ρούχο, το οποίο είχε εμποτιστεί με το φίλτρο, το ένιωσε να κολλά επάνω του και επιχειρώντας να το βγάλει έσκιζε μαζί και τις σάρκες του. Η Δηιάνειρα αυτοκτόνησε και ο Ηρακλής, άναψε μεγάλη πυρά και μπήκε μέσα για να καεί.

Αυτή η ιστορία εντυπωσίασε πολύ τον φίλο μου γιατί του έκανε κάτι σαν μία βαθύτερη γνώση. Ο Ηρακλής, ο ήρωας των ανθρώπων έγινε τελικά ένα με την ουσία του Κενταύρου το κατεξοχήν σύμβολο της συνύπαρξης του ανθρώπινου με το ζωάδες. Με άλλα λόγια η ηράκλεια δύναμη που νομιμοποιεί την ανταρσία του τιτάνα Προμηθέα δίνοντας στους ανθρώπους τη δύναμη να υποβαθμίσουν του ολύμπιους θεούς, τελικά γίνεται ένα με την ουσία της αρχέγονης πεσιμιστικής αλήθειας που αντιπροσωπεύει ο κόσμος των διονυσιακών πλασμάτων όπως ο Κένταυρος. Ότι η δράση δεν μπορεί να αλλάξει τίποτα στην αιώνια φύση των πραγμάτων, ότι δεν υπάρχει τίποτα. Ότι η γνώση σκοτώνει τη δράση και έτσι η δράση χρειάζεται τα πέπλα της ψευδαίσθησης.

Τότε με ρώτησε αν μου αρέσουν τα ποιήματα και όταν απάντησα πως ναι πήρε ένα χαρτάκι από το έδαφος και μου έγραψε το εξής:

Windows

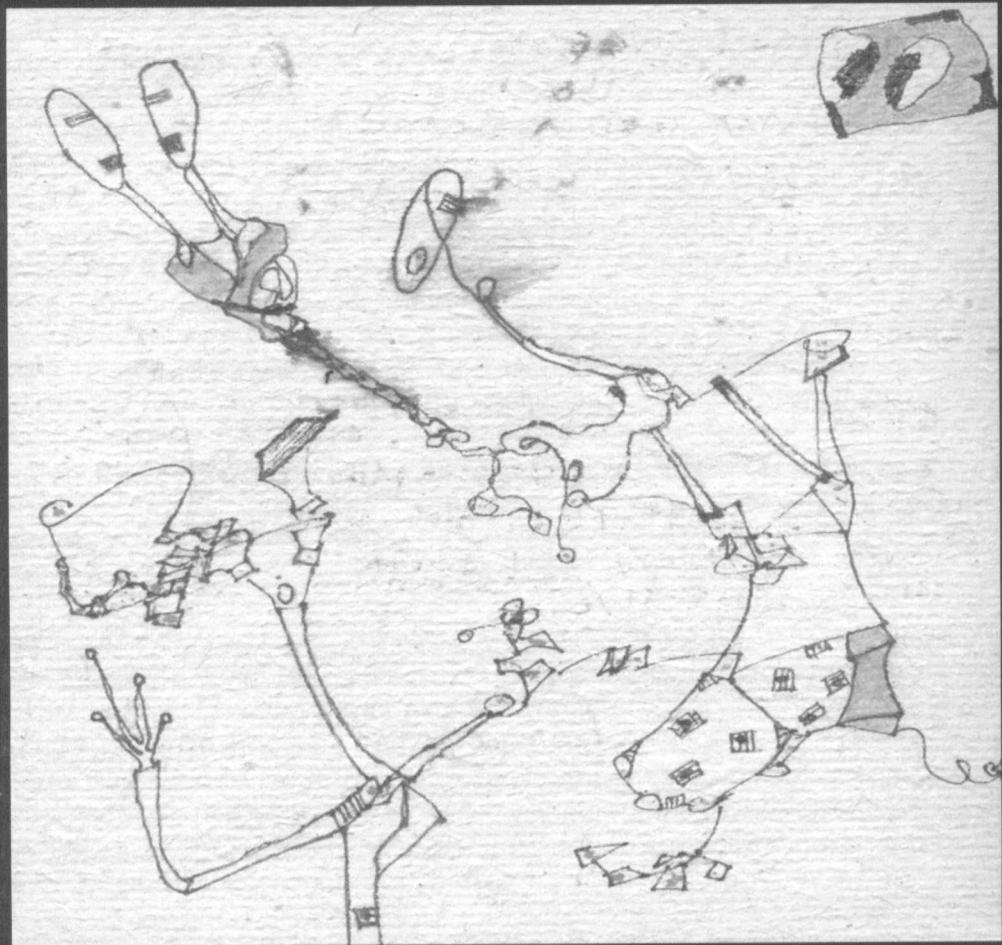
People tell me/ That windows/ Don't have feelings/ Or a heart/ But when the glass/ Of a window/ Is steamed up/ And I'm writing/ With my finger on it/ The words "I love you"/ Then the window panes/ Start to cry

Στο τέλους του χαρτιού, μου έγραψε τη λέξη Sepaha και μου είπε ότι αυτό είναι το πραγματικό όνομα της πόλης, πράγμα που οι κάτοικοί της το έχουν ξεχάσει από καιρό. Καθίσαμε και συζητήσαμε ώρες εκείνο το βράδυ. Δεν το ρώτησα τίποτα για το ρόδο του Ισφαχάν γιατί ούτε καν μου πέρασε απ' το μυαλό.

Το Εργαλείο No 4 τυπώθηκε σε 500 αντίτυπα το Δεκέμβριο του 2005 στην Θεσσαλονίκη. Μοιράζεται σε στέκια της πόλης και χέρι με χέρι (και ηλεκτρονικά) μεταξύ φίλων. Μπορεί να το βρεθεί σε έντυπη μορφή στην κατάληψη Φάμπρικα Υφανέτ και ηλεκτρονικά μαζί με τα υπόλοιπα Εργαλεία στην διεύθυνση

www.vrahokipos.net/ergaleio

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στην Ισμήνη για τις επιμέλειες, ζωγραφιές, προσθήκες και στους Στέργιο, Δήμητρα, Σώτο (Πρόεδρος) για τις συζητήσεις και την ανταλλαγή ιδεών. Το Εργαλείο φιλοξενείται από την ελευθεριακή κολλεκτίβα αντιεξουσιαστικών επιθυμιών Βραχόκηπος με την τεχνική βοήθεια του Στέργιου. Για επικοινωνία στο

ergaleio@vrahokipos.net